

BI18 Perspektiv - en beskæftigelsesindsats for ægtefælleforsørgede (udløb)

Baggrund

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har bestilt et budgetnotat om videreførelse af projektet Perspektiv til forhandlingerne om Budget 2024 samt en udvidet model med øget indsats over for negativ social kontrol. Perspektiv er en beskæftigelsesindsats for ægtefælleforsørgede med ikke-vestlig baggrund i udsatte boligområder. Perspektiv bliver i perioden 2020-2023 finansieret af kommunale budgetmidler og var tidligere en satspuljefinansieret beskæftigelsesindsats fra 2015-2018. Da Perspektiv er den eneste indsats i Københavns Kommune, der arbejder med at få målgruppen i beskæftigelse, og da indsatsen har skabt gode resultater, foreslås det, at der afsættes midler til videreførelse af Perspektiv i 2024-27.

Indhold

Ægtefælleforsørgede er borgere uden arbejde, som ikke modtager offentlig forsørgelse. De er ofte familiesammenførte eller medfølgende ægtefæller, som ikke kan modtage offentlig ydelse, uden at det kan betyde, at de mister deres opholdstilladelse. Derfor er målgruppen ikke omfattet af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens lovplichtige indsats i jobcentre.

Målgruppen består hovedsageligt af hjemmegående kvinder med ikke-vestlig baggrund. De er motiverede for at få et arbejde, men mangler ofte troen på, at det kan lykkes. Desuden mangler de ofte uddannelse, har ikke tidligere erfaring med arbejdsmarkedet, og har begrænsede danskundskaber. Samtidig har målgruppen ofte mistillid til jobcentret.

De ægtefælleforsørgede har derfor behov for en særlig indsats for at komme i arbejde eller uddannelse.

Ved at flere ægtefælleforsørgede i udsatte boligområder opnår arbejde eller uddannelse, løftes den gennemsnitlige indkomst i områderne samtidig med, at andelen af borgere i uddannelse og beskæftigelse stiger. Disse kriterier er afgørende for, hvorvidt udsatte boligområder udpeges til statens liste over parallelsamfund.

Desuden vil flere ægtefælleforsørgede i arbejde bidrage til at øge integrationen og sammenhængskraften i de udsatte boligområder: kvinderne kan agere som rollemødder for deres børn, kvinderne får tiltro til myndighederne, den negative sociale kontrol i familierne mindskes, og børnefattigdommen reduceres.

Videreførelse af Perspektiv (scenarie 1)

Målgruppen er ægtefælleforsørgede kvinder og mænd med ikke-vestlig baggrund, der er bosat i udsatte boligområder i København. For at rekruttere målgruppen vil en medarbejder lave opsøgende arbejde på Nørrebro, Nordvest og i Tingbjerg/Husum, herunder Mjølnerparken, Blågården, Aldersrogade, Lundtoftegade, Stærevej mv. Indsatsen har lokaler på Nørrebro og i Tingbjerg, hvor der afholdes samtaler og undervisning.

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	X
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	
Bestilt af fagudvalg	X
Bestilt administrativt	

Erfaringerne med målgruppen er, at de har sociale, sproglige og kompetencemæssige udfordringer i forhold til arbejdsmarkedet. Desuden kan en del af de ægtefælleforsørgede være i særlig risiko for at blive udsat for negativ social kontrol, fordi deres opholdstilladelse og økonomiske situation er afhængig af ægteskabet.

Indsatsens formål er at opsøge de ægtefælleforsørgede, motivere dem til at deltage i indsatsen samt at bidrage til, at de kommer i beskæftigelse eller i uddannelse.

Indsatsen indeholder fem spor:

1. *Opsøgende arbejde i udsatte boligområder.* En medarbejder med kendskab til målgruppen opsøger borgerne og motiverer dem til at deltage i indsatsen. Det opsøgende arbejde er særligt væsentligt for indsatsen, da jobcenteret ofte ikke har kontakt til målgruppen, fordi de ikke er på offentlig forsørgelse.
2. *Forberedende virksomhedsrettet forløb og undervisning i samfundsforståelse.* Deltagerne starter i et indledende undervisningsforløb, hvor der arbejdes med jobsøgning (CV, ansøgning, jobsamtale, usagte regler m.m.) og der foretages besøg på bl.a. arbejdspladser og uddannelsessteder. Derudover modtager deltagerne individuel vejledning.
3. *Virksomhedsrettet indsats.* Der iværksættes samarbejde med virksomheder i forhold til etablering af virksomhedspraktik og løntilskud med fokus på afgang til ordinære jobs.
4. *Danskuddannelse og opkvalificering.* Sideløbende med den virksomhedsrettede indsats arbejdes der med at bringe målgruppen tættere på arbejdsmarkedet gennem opkvalificering og danskuddannelse.
5. *Bekæmpelse af negativ social kontrol.* Der arbejdes med at opspore negativ social kontrol og støtte kvinden til at ændre sin situation bl.a. i samarbejde med Jobcenter Københavns social kontrol-vejledere.

Udvidelse af Perspektiv med øget indsats over for negativ social kontrol (scenarie 2)

Der er mulighed for at udvide spor 5 i Perspektivs nuværende indsats med en endnu mere systematisk og håndholdt indsats til at opspore og håndtere negativ social kontrol. En ekstra medarbejder vil i højere grad kunne sikre, at der er tid til at række ud til målgruppen og opbygge tillid, da det ofte kræver et langt tilløb for kvinderne at italesætte kontrollen. Dertil vil en ekstra medarbejder bidrage til, at kvinderne vil kunne få flere samtaler og mere støtte ift. de mange praktiske opgaver, kvinderne ofte har brug for hjælp til, når de er udsat for negativ social kontrol (f.eks. brobygning og kontakt til familieretshuset, SOF, boligselskaber og diverse rådgivende tilbud). En udvidelse vil også give mulighed for en mere systematisk opkvalificering af medarbejderne ift. opsporing og håndtering af negativ social kontrol

Negativ social kontrol blandt målgruppen kan ofte 'gå under radaren', da målgruppen kun i begrænset omfang er i kontakt med myndigheder og institutioner, der kan være med til at opspore tegn. Der kan således være et betragteligt mørketal, som kræver en

mere systematisk tilgang, end hvad der er muligt inden for projektets eksisterende ramme.

Den udvidede model tager afsæt i anbefalingerne fra ekspertgruppen til forebyggelse af negativ social kontrol, som er nedsat af Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Forventet effekt og opfølgning

Der arbejdes kontinuerligt med borgerne i indsatsen, indtil de kommer i job eller uddannelse. Mellem 2020-2022 var der i alt ca. 320 borgere, der deltog i indsatsen. En resultatopgørelse for indsatsen viser, at blandt alle deltagerne fra 2020-22 havde 56 pct. af deltagerne opnået ordinære løntimer/ordinær beskæftigelse eller ordinær uddannelse.

Desuden havde 94 pct. af deltagerne været enten i virksomhedspraktik, løntilskud, danskuddannelse eller øvrige opkvalificerende eller sociale indsatser.

Perspektiv har således leveret meget tilfredsstillende resultater for de deltagende borgere og i tråd med viden om, at beskæftigelse medfører en lang række positive effekter for borgere og deres nære relationer, forventes det:

- at indsatsen vil have en effekt for de ægtefælleforsørgedes børn i kraft af, at forældrene via deres arbejde bliver rollemodeller og dermed påvirker deres børn til at tage en uddannelse eller job fremfor at modtage offentlig forsørgelse.
- at en lønindkomst for forældrene betyder, at børnefattigdommen reduceres og børnenes integration øges ved at børnene får bedre mulighed for at deltage i fritidsaktiviteter osv. Målgruppen er en af de fattigste i Københavns Kommune og er særlig udsat i forhold til ændringer i konjunkturerne.
- at beskæftigelse og uddannelse for de ægtefælleforsørgede bidrager til at forbedre deres fysiske og psykiske helbred.

Table 1 - Oversigt over målsætning for effekter og evaluering af budgetønsket

Målgruppe	Indsats	Målsætning	Opfølgning på og/eller evaluering af indsatsen
Ægtefælleforsørgede med ikke-vestlig baggrund i udsatte boligområder.	Opsøgende indsats Forberedende virksomhedsrettet forløb Virksomhedsrettet indsats Danskuddannelse og opkvalificering Indsats mod negativ social kontrol	Minimum 180 ægtefælleforsørgede deltager løbende i indsatsen. 80 pct. af deltagerne kommer i virksomhedspraktik, løntilskud, danskuddannelse eller øvrige indsatser (eksempelvis sociale tilbud, kurser, etc.). 60 pct. af deltagerne opnår ordinært arbejde/ordinære timer eller kommer i ordinær uddannelse. Den gennemsnitlige indkomst for deltagerne øges.	Forvaltningen udarbejder en opfølgning på målsætningerne, som vil indgå i en årlig status på projektet.

Økonomi

Udgifterne dækker over fem årsværk samt husleje til 2 lokationer mhp. implementering af indsatsen i 2024-2027 (scenarie 1). Årsværkene vil være fordelt på et årsværk til en opsøgende medarbejder i de udsatte boligområder, samt fire årsværk i Jobcenter København til den beskæftigelsesrettede indsats. Herudover består udgifterne af 0,2 mio. kr. årligt til opkvalificering af deltagerne, eksempelvis AMU-kurser.

Såfremt der ønskes en udvidelse af Perspektivs arbejde med at opspore negativ social kontrol ved at ansætte en opsøgende medarbejder mere (scenarie 2), vil ovenstående økonomi skulle suppleres med 1 årsværk dvs. 0,65 mio. kr. årligt i perioden 2024-27.

For borgere under integrationsprogrammet, der ikke har påbegyndt eller afsluttet deres danskuddannelse, kan kommunen fortsat give dem tilbud om danskuddannelse, jf. danskuddannelseslovens § 2 e, stk. 2. Udgifterne til danskuddannelse vil afholdes inden for forvaltningens eksisterende ramme for danskuddannelse, hvoraf 50 pct. refunderes inden for et fastlagt rådighedsbeløb. For kursister, der ikke er omfattet af integrationslovens bestemmelser om et integrationsprogram, kan kommunen fortsat give tilbud om danskundervisning efter danskuddannelseslovens § 2 f, stk. 2.

Tabel 2 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder (scenarie 1)

Aktiviteter i forslaget 1.000 kr., 2024 p/l	Styringsområde	2023	2024	2025	2026	2027	I alt
Årsværk og husleje	Service		4.400	4.400	4.400	4.400	17.600
Opkvalificering af deltagere, herunder fx AMU-kurser	Overførsler mv.		200	200	200	200	800
Udgifter i alt (netto)			4.600	4.600	4.600	4.600	18.400

Tabel 3 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder (scenarie 2)

Aktiviteter i forslaget 1.000 kr., 2024 p/l	Styringsområde	2023	2024	2025	2026	2027	I alt
Årsværk og husleje	Service		5.050	5.050	5.050	5.050	20.200
Opkvalificering af deltagere, herunder fx AMU-kurser	Overførsler mv.		200	200	200	200	800
Udgifter i alt (netto)			5.250	5.250	5.250	5.250	21.000

Det samlede beløb til service er sammenlignet med perioden 2020-23 steget som følge af den generelle prisudvikling. Der er tale om stigning på 400.000 kr. pr. år (scenarie 1). Såfremt der afsættes det samme beløb som i perioden 2020-23, kan der ikke være samme aktivitetsniveau som tidligere i perioden 2024-27.

Risikovurdering og proces

Der vurderes ikke at være væsentlige risici ved den foreslåede indsats, da der er tale om genoptagelse af en indsats, der skabte positive resultater.

Initiativet kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Tekniske oplysninger

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 4 - Udgifter til service (scenarie 1)

1.000 kr., 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/udgift (I/U)	2023	2024	2025	2026	2027	I alt
Årsværk og husleje	BIU	35.10	U		4.400	4.400	4.400	4.400	17.600
Udgifter i alt					4.400	4.400	4.400	4.400	17.600

Tabel 5 - Udgifter til service (scenarie 2)

1.000 kr., 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/udgift (I/U)	2023	2024	2025	2026	2027	I alt
Årsværk og husleje	BIU	35.10	U		5.050	5.050	5.050	5.050	20.200
Udgifter i alt					5.050	5.050	5.050	5.050	20.200

Tabel 6 - Udgifter til overførsler mv. (scenarie 1 og 2)

1.000 kr., 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/udgift (I/U)	2023	2024	2025	2026	2027	I alt
Opkvalificering	BIU	35.30	U		200	200	200	200	800
Udgifter i alt					200	200	200	200	800

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: X										
Bispebjerg		Indre by		Vesterbro/ Kgs. Eng- have		Valby		Amager Øst		Udenbys
Nørrebro		Østerbro		Brønshøj/ Husum		Vanløse		Amager Vest		
Adresse										

Tidligere afsatte midler

1.000 kr., løbende p/l	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budgetaftale 2020		4.200	4.200	4.200	4.200		
Afsatte midler i alt		4.200	4.200	4.200	4.200		